

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Offentlig høring av NOU 2006:18 "Et klimavennlig Norge"

I brev fra Kunnskapsdepartementet av 7.2.2007 blir Meteorologisk institutt bedt om å sende eventuelle merknader til utredningen direkte til Miljøverndepartementet med kopi til Kunnskapsdepartementet.

Vårt hovedinntrykk er at dette er en god, oversiktlig og lett forståelig gjennomgang av Norges klimagassutslipp, deres kilder, reduksjonspotensiale og kostnader.

Klimagassutslipp i Norge kommer ofte fra kilder som også slipper ut luftforurensninger (SO₂, NO_x, partikler, NH₃ etc.). Det er viktig å inkludere synergieffekter med luftforurensning i analysen av reduksjonsfremmende tiltak og kostnader. Det er økonomiske gevinster knyttet til tiltak som både reduserer klimagassutslipp og luftforurensninger. Det er trolig større forståelse og støtte for tiltak som både har en positiv klimavirkning og som fører til lokal forbedring av luftkvalitet (jfr kapittel 7.1, Kriterier for valg av tiltak, side 96), enn for tiltak som bare er rettet mot klimautslipp.

En samlet analyse av reduksjoner av uønskede gasser og partikler vil kunne identifisere tiltak som er gunstige i en klimasammenheng, men som fører til dårligere luftkvalitet. Regjeringens incentiver for kjøp av dieselmotorer er et eksempel på dette, dette tiltaket er vanskelig for astmatikere og allergikere. Forslaget om økt bruk av biobrensel i husholdningene (Tiltak 8) er av samme karakter siden det kan føre til økt utslipp av svevestøv. Det kan være nødvendig å redusere utslipp av noen komponenter samtidig som andre utslipp går opp, men slike økte utslipp bør være tilsiktet og informerte.

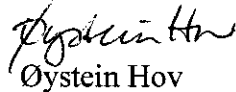
Lokaliseringen av utslippene er viktig i sammenheng med luftkvalitetsvurderinger, mens dette er mindre relevant i klimasammenheng. Det er ikke sikkert at kystnært fiske er å foretrekke framfor trålfiske i fjerne farvann (Tiltak 6 og boks 6.5, side 62) hvis luftkvalitetsproblemene veies mot klimaeffekten av slike utslipp.

Utredningen behandler ikke usikkerhetene ved utslippsestimatene særlig grundig. Usikkerhetene i Norges klimagassutslipp er kvantifisert av SSB (Rypdal K. og L-C Zhang: *Uncertainties in the Norwegian greenhouse Gas Emission Inventory*. Rapport 2000/13 fra Statistics Norway. ISBN 82-537-4808-6, ISSN 086-2056, mai 2000) og anslått til ±20%. En større usikkerhet ligger i nivået på naturlige utslipp av klimagasser (se f. eks. Keppler F., J. T. G. Hamilton, M. Braß og T. Röckmann: *Methane emissions from terrestrial plants under aerobic conditions*. Nature 439, 187-191, doi:10.1038/nature04420, 12 januar 2006, Walter, K. M., S. A. Ximov, J. P. Chanton, D. Verbyla og F. S. Chapin III: *Methane bubbling from Siberian thaw lakes as a positive feedback to climate warming*. Nature 443, 71-75, doi:10.1038/nature05040, 7.september 2006). En omtale av naturlige utslipp kunne ha underbygget behovet for å redusere menneskeskapte utslipp.

Utenriks/internasjonalt norsk fly og skipstrafikk kan som vist i NOUen ha relativt stor betydning for klimautslippet, og det er behov for større internasjonal oppmerksomhet på behovet for å redusere slike utslipp. Utredningen kunne bidratt mer her.

Endringen i mengden av atmosfæriske partikler gir et vesentlig bidrag til klimaendringene. Partiklers rolle i klimaregnskapet er bare summarisk behandlet. Partikler gir det viktigste bidraget til redusert luftkvalitet i svært mange tettbeboede strøk verden over. Sett i et klimaluftkvalitetsperspektiv er reduksjon i partikkelmengdene et vesentlig spørsmål.

Med vennlig hilsen

Øystein Hov
forskningsdirektør (e.f.)